

Sygn. akt I C 2145/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w I Wydziale Cywilnym

w składzie: SSR Adam Mitkiewicz

protokolant: Kamila Klimowicz

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 roku w Warszawie

sprawy z powództwa M. Ł.

przeciwko J. F.

o zapłatę

Utrzymuje w mocy nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie dnia 4 grudnia 2013 roku sygn. I Nc 8022/13.

Sygn. akt I C 2145/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15.11.2013 r. powód M. Ł. wniósł przeciwko J. F. o zapłatę kwoty 54.369, 70 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1.11.2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż zawarł z pozwanym umowę pożyczki, na podstawie której udzielił pozwanemu pożyczki w wysokości 50.000, 00 zł. Na zabezpieczenie udzielonej pożyczki pozwany wystawił powodowi weksel własny in blanco, zaopatrzony klauzulą „bez protestu”. Z uwagi na nieskutecznie złożony przez pozwanego wniosek o ogłoszenie upadłości oraz okoliczność braku dokonania przez niego spłaty zaciągniętej pożyczki powód wypełnił wystawiony weksel in blanco na kwotę 54.369, 70 zł z terminem płatności do dnia 31.10.2013 r. Na ww. kwotę złożyły się kwota należności głównej oraz odsetki ustawowe liczone od dnia 16.10.2012 r. do dnia wykupu weksla, tj. do dnia 31.10.2013 r. Pozwany uiścił dotychczas na rzecz powoda kwotę 3.750, 00 zł, która to kwota została zaliczona przede wszystkim na zaległe należności uboczne, a następnie na świadczenie główne. Do dnia wniesienia pozwu pozwany nie dokonał zapłaty ww. należności (pozew – k. 2-7).

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę wraz z ustawowymi odsetkami, a także kosztami procesu w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu, bądź aby wniósł w tym terminie do Sądu zarzuty (nakaz - k. 19).

W zarzutach od wydanego nakazu zapłaty pozwany wniósł o uchylene nakazu zapłaty i oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu wskazał, że weksel został wypełniony niezgodnie z przepisami ustawy Prawo wekslowe, albowiem zawiera 3 różne daty (zarzuty - k. 24).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16.04.2012 r. pomiędzy J. F. jako pożyczkobiorcą, a M. Ł. jako pożyczkodawcą zawarta została umowa pożyczki w wysokości 50.000, 00 zł. W § 3 pożyczkobiorca oświadczył, iż zwróci ww. kwotę wraz z odsetkami do dnia 16.10.2012 r. W dniu zawarcia umowy J. F. jako zabezpieczenie umowy pożyczki wystawił dla pożyczkodawcy weksel własny in blanco (umowa pożyczki - k. 11, weksel - k. 16).

W dniu 16.01.2013 r. J. F. uiścił na rzecz M. Ł. kwotę 3.750, 00 zł. Nie zwrócił jednak dalszej kwoty wynikającej z zawartej umowy pożyczki (okoliczności bezsporne).

Wobec powyższego w dniu 23.10.2013 r. M. Ł. wypełnił weksel in blanco, stanowiący zabezpieczenie umowy pożyczki. W tym samym dniu pożyczkodawca poinformował J. F. o uzupełnieniu weksla na kwotę 54.369, 70 zł z terminem płatności 31 października 2013 r. Jako miejsce płatności weksla wskazano W. (wezwanie do wykupu weksla - k. 17).

J. F. nie wykupił weksla w zakreślonym w wezwaniu terminie (okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dołączonych do akt sprawy i wskazanych wyżej dokumentów, których prawdziwość i wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu i nie była w toku postępowania kwestionowana.

Sąd zważył co następuje:

W toku niniejszego postępowania powód dochodził od pozwanego zapłaty kwoty 54.369, 70 zł wskazując, iż kwota ta wynika z wystawionego przez pozwanego weksla in blanco stanowiącego zabezpieczenie umowy pożyczki z dnia 16.04.2012 r. Pozwany podnosił przy tym, iż weksel został wypełniony w sposób niezgodny z przepisami ustawy, albowiem znajdują się na nim trzy daty, wobec czego brak podstaw do żądania jego wykupienia.

Na wstępie rozważań wskazać należało, że zobowiązanie wekslowe jest zobowiązaniem abstrakcyjnym. Posiadacz weksla ma roszczenie wekslowe, choćby przy powstaniu zobowiązania wekslowego nie było żadnego szczególnego tytułu zobowiązania (causa), choćby ten tytuł był nieważny, lub zgasł. Tego abstrakcyjnego charakteru weksla nie pozbawia okoliczność, że wobec pewnych osób, wymienionych w art. 17, dłużnik wekslowy może zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych stosunkach osobistych (ex causa) z wystawcą lub posiadaczami poprzednimi. Jest to bowiem sytuacja wyjątkowa, która przy powstaniu zobowiązania wekslowego nie jest brana w rachubę, gdyż weksel z natury swej jest przeznaczony do obiegu, a podpisując i wręczając weksel zobowiązany z weksla zaciąga zobowiązanie abstrakcyjne wobec przyszłego jego posiadacza (I. Rosenblüth red., Prawo Wekslowe. Komentarz. Orzecznictwo, s. 11, 362).

Sąd zważył, że prawo wekslowe dopuszcza możliwość wystawienia weksla, który w chwili wystawiania nie zawiera wszystkich elementów niezbędnych dla jego ważności określonych w art. 1 i 2 oraz 101 i 102, tj. weksla in blanco. Weksel własny in blanco jest to zatem dokument zawierający co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Z chwilą wystawienia weksla in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksla lub akceptantem, a osobą, której ten weksel zostaje wręczony, określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla a wystawcą weksla lub akceptantem, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. W przypadku, gdy weksel in blanco jest poręczany, umowę zawiera także poręczyciel wekslowy. Wskazać należy, że art. 10 Prawa wekslowego nie wymaga szczególnej formy porozumienia wekslowego, może być ona osiągnięta także w sposób dorozumiany. W takim jednak wypadku z uwagi na specyfikę odpowiedzialności wekslowej musi to być przejaw woli, który, w świetle okoliczności towarzyszących, w sposób dostatecznie zrozumiały i niewątpliwy wyraża wolę wywołania skutków prawnych objętych treścią tej czynności prawnej (wyrok SN z dnia 28 maja 1998 r., III CKN 531/97). Za weksel in blanco należy uznać także dokument opatrzony samym tylko podpisem poręczyciela (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 10 marca 1994 r., I ACr 1178/94, OSA 1995, z. 3, poz. 8).

W toku niniejszego postępowania pozwany wskazywał, iż przedstawiony dokument nie spełnia wymogów przewidzianych przez ustawę Prawo wekslowe – został bowiem opatrzony trzema różnymi datami. W ocenie Sądu twierdzenia pozwanego nie zasługiwały jednak na uwzględnienie. Wskazać należy, że zgodnie z art. 101 ustawy z

dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe weksel własny zawiera: nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono; przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej; oznaczenie terminu płatności; oznaczenie miejsca płatności; nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana; oznaczenie daty i miejsca wystawienia wekslu; podpis wystawcy wekslu. Stosownie do art. 102 ustawy Prawo wekslowe nie będzie uważany za weksel własny dokument, któremu brak jednej z cech, wskazanych w artykule poprzedzającym, wyjąwszy przypadki, określone w ustępach następujących. Weksel własny bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem. W braku osobnego oznaczenia, miejsce wystawienia wekslu uważa się za miejsce płatności, a także za miejsce zamieszkania wystawcy. Weksel własny, w którym nie oznaczono miejsca wystawienia, uważa się za wystawiony w miejscu, podanym obok nazwiska wystawcy.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy, w ocenie Sądu weksel wystawiony przez J. F. spełniał wymienione powyżej wymagania. Weksel ten zawierał bowiem oznaczenie „weksel”, przyrzeczenie bezwarunkowego zapłacenia sumy pieniężnej: 54.369, 70 zł, oznaczenie terminu płatności – 31.10.2013 r., oznaczenie miejsca płatności – W., nazwisko osoby na której rzecz zapłata ma być dokonana, tj. M. Ł., jak i oznaczenie daty wystawienia weksła: 16.04.2012 r. i miejsca jego wystawienia (przy czym w myśl art. 102 Prawa wekslowego w braku osobnego oznaczenia, miejsce wystawienia wekslu uważa się za miejsce płatności, a także za miejsce zamieszkania wystawcy). Ponadto weksel zawierał również podpis jego wystawcy J. F.. Wbrew twierdzeniom strony pozwanej brak było podstaw do uznania, że weksel nie spełnia wymagań ustawowych z uwagi, iż zawarto w nim trzy różne daty. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż pierwsza z dat, tj. 16.04.2012 r. jest datą wystawienia weksła, zaś data 23.10.2013 r. stanowi datę jego wypełnienia (przy czym wskazywanie tej daty nie było konieczne). Data 31.10.2013 r. to natomiast data płatności weksła. Pozwany nie podważał przy tym zgodności z prawdą ww. dat. W tym miejscu wskazać należy, że do nieważności weksła z przyczyn formalnych mogłoby dojść wówczas, gdyby wpisano na wekslu datę płatności wcześniejszą, niż wpisana na nim data jego wystawienia. W takiej sytuacji weksel utraciłby cechy obiegowego papieru wartościowego i swoją funkcję płatniczą. Natomiast nie wpływa na ważność formalną weksła samo jego antydatowanie, tzn. umieszczenie na nim, jako daty wystawienia, daty wcześniejszej, niż ta, w której ta czynność rzeczywiście nastąpiła (Wyrok SA w Poznaniu z dnia 13 czerwca 2013 r. , sygn. akt I ACa 438/13).

W myśl art. 495 § 1 k.p.c. w razie prawidłowego wniesienia zarzutów przewodniczący wyznacza rozprawę i zarządza doręczenie ich powodowi. Zgodnie natomiast z art. 496 k.p.c. po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Mając więc powyższe na uwadze, a także fakt, iż pozwany nie kwestionował innych elementów przedłożonego weksła, jak i samego obowiązku zapłaty, Sąd utrzymał w mocy w całości nakaz zapłaty z dnia 4 grudnia 2013 roku w sprawie I Nc 8022/13,.

(...)